

POSTANOWIENIE

24 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 24 stycznia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J. D. S.

z udziałem D. S. i K. S.

o zniesienie współwłasności,

na skutek skargi kasacyjnej D. S.

od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 7 września 2022 r., IV Ca 373/21,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od uczestnika D. S. na rzecz wnioskodawcy tytułem kosztów postępowania kasacyjnego kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika D. S. od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 7 września 2022 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 2023 r., I CSK 4691/22).

Natomiast, aby skarga kasacyjna mogła zostać uznana za oczywiście uzasadnioną, należy wykazać niewątpliwą, widoczną na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni (zob. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne „wobec okoliczności, iż doszło w niniejszej sprawie do naruszenia zasady kolegialności, a także niezmienności składu sędziowskiego, co wobec aktualnego stanu prawnego mogło być działaniem dozwolonym przez prawo lecz niezgodnym z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.”

Ponadto skarżący wskazał, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna „wobec okoliczności, iż sąd drugiej instancji błędnie przyjął, iż w aktach sprawy nie znajduje się pismo, które zawierało istotne dla uczestnika twierdzenia, dowody oraz wnioski dowodowe.”

Podkreślić należy, że cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez prawidłowe powołanie i wyczerpujące uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Skarga kasacyjna winna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreujących skargę. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) (zob. postanowienia SN: z 22 kwietnia 2015 r., IV CSK 613/14 oraz z 11 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 22, z 31 października 2023 r., I CSK 5873/22).

Skarżący oprócz wskazania jednym zdaniem na czym polega istotność przedstawionego przez niego zagadnienia prawnego nie zawarł w swoim wniosku żadnego wyводу jurydycznego na poparcie tej tezy. W związku z tym, nie można uznać że wypełnił on nałożony przez ustawodawcę obowiązek pogłębionej analizy sygnalizowanego zagadnienia prawnego. Niezależnie od tego należy zauważyć, że było ono już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego zawartej w postanowieniu z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22. Sąd Najwyższy postanowieniem tym wprawdzie odmówił podjęcia uchwały na zadane pytanie "Czy art. 15zzs1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

w brzmieniu ustalonym ustawą z 28 maja 2021 r., o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1090) zmieniający skład sądu rozpoznającego sprawę z trzech sędziów na skład jednego sędziego oraz upoważniający prezesa sądu do zarządzenia rozpoznania sprawy w dotychczasowym składzie, ma zastosowanie do spraw wszczętych przed wejściem w życie tej ustawy i co do których wyznaczony już został skład trzech sędziów?” niemniej jednak w jej uzasadnieniu zajął czytelne stanowisko w sprawie. Nie ma zatem potrzeby kolejnej wypowiedzi w tym zakresie.

Ta sama uwaga (braku wystarczającego uzasadnienia) dotyczy drugiej z wymienionych przez uczestnika postępowania przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – oczywistej zasadności. Należy stwierdzić, że skarżący nie wyodrębnił w treści skargi części zawierającej uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania. Powołując się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., poprzestał na lakonicznym stwierdzeniu, że Sąd pominął znajdujące się w aktach sprawy pismo, w którym były istotne twierdzenia, dowody i wnioski dowodowe. Taka argumentacja jest dalece niewystarczająca, aby można było uznać, że przedmiotowa skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Uczestnik postępowania nie sprecyzował nawet o jakie twierdzenia czy dowody przełomowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy chodziło.

Zgodnie z wypracowaną linią orzecniczą reprezentowaną przez Sąd Najwyższy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta oczywistość, i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07; 7 lutego 2008 r., II UK 253/07; 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; 18 stycznia 2008 r., II PK 275/07; 18 stycznia 2008 r., II PK 276/07; 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07). Nadto, dla przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na takich oczywistych wadach, które byłyby widoczne już *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu

Najwyższego z: 2 marca 2012 r., III PK 73/11; 19 marca 2012 r., II PK 293/11; 23 marca 2012 r., II PK 278/11; 27 marca 2012 r., III PK 79/11).

Ponadto zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już, że jeżeli jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 w zw. art. 398⁹ § 1 k.p.c.) wskazuje się istotne zagadnienie prawne, a więc zagadnienie poważne, wymagające pogłębionej analizy prawnej i wcześniej nierozstrzygane, to skarga taka nie może być jednocześnie oczywiście uzasadniona, a więc uzasadniona *prima facie*, bez podejmowania jakichkolwiek szczegółowych analiz i dociekań (zob. orzeczenia SN: z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19 oraz z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17). W konsekwencji konstrukcja wniosku uczestnika o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania również z tego powodu nie może być uznana za prawidłową.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

M.L.

[ał]